

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Literatura współczesna (1939-89) - ćwiczenia - poezja		9.2.0476	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Historii Literatury Polskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Marcin Całbecki, profesor uczelni; dr hab. Zbigniew Kaźmierczyk, profesor uczelni; prof. dr hab. Stefan Chwin; dr hab. Piotr Millati, profesor uczelni; prof. dr hab. Kazimierz Nowosielski; prof. UG, dr hab. Aleksandra Ubertowska; dr Bartosz Dąbrowski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Ćw. audytoryjne		Semestr 5:	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - udział w ćwiczeniach;	
zajęcia w sali dydaktycznej		35 godzin - samodzielne studiowanie literatury i	
Liczba godzin		przygotowanie do zajęć;	
Ćw. audytoryjne: 15 godz.		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2025/2026 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- zaliczenie ustne	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> • czynnego udziału w ćwiczeniach oraz systematycznego przygotowania w formie pisemnej (w tym sprawdziany cząstkowe w zależności od potrzeb dydaktycznych) bądź ustnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego (25%). • przygotowanie prezentacji w formie pisemnej (max. 10 tys. znaków) na wybrany przez studenta temat (25%) • Kurs kończy kolokwium przygotowane przez prowadzącego (50%). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	aktywny udział w zajęciach	przygotowanie w formie pisemnej wybranych zagadnień	prezentacja	kolokwium
Wiedza				
K_W01	+	+	+	+
K_W02	+	+	+	+
Umiejętności				
K_U01	+	+	+	+
K_U03	+	+	+	+
K_U05	+	+	+	+
K_U06	+	+	+	+
Kompetencje społeczne				
K_K01	+	+	+	+
K_K05	+			
K_K06	+			

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Bez wymagań formalnych .

B. Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu poetyki za szczególnym uwzględnieniem genologii (chyba, że w szczególnych przypadkach prowadzący postanowi inaczej).

W przypadku studentów z zagranicy konieczna jest znajomość języka polskiego w stopniu umożliwiającym zrozumienie treści prezentowanych podczas zajęć i aktywny w nich udział.

Cele kształcenia

Studiujący znają autorów i dzieła współczesnej literatury polskiej 1939-1989, potrafią umiejscowić tę wiedzę w porządku procesów historycznych i mają spójny obraz omawianej epoki literackiej. Dysponują też podstawową wiedzą na temat badań naukowych poświęconych tej dziedzinie. Są w stanie samodzielnie wskazywać na związki i zależności wpisane immanentnie w ten wyimek procesu historycznoliterackiego. Potrafią też analizować wskazane teksty literackie i naukowe, zarówno w formie pisemnej, jak i ustnej oraz mają kompetencje do stawiania metodycznych pytań odnoszących się do omawianego okresu literackiego.

Treści programowe

Problematyka ćwiczeń:

Semestr 5: (poezja) wnikliwa analiza najważniejszych utworów poetyckich lat 1939-1989. Zapoznanie się z biografią wiodących liryków epoki. Interpretacja utworów lirycznych uwzględniająca kontekst europejski i światowy. Rozpoznawanie modeli liryki współczesnej. Prezentacja najważniejszych nurtów lirycznych lat 1939-1989.

Wykaz literatury

Każdorazowo, na początku semestru prowadzący wybiera listę lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Baczyński K. K., Wybór poezji, oprac. J. Świąch, Wrocław 1998,
- Barańczak S., 159 wierszy. 1968-1980, Kraków 1990 („Dziennik poranny”, Tryptyk z betonu, zmęczenia i śniegu”),
- Białoszewski M., Utwory zebrane, t. 1-9, Warszawa 1987-2000 („Obroty rzeczy”, „Odczepić się”),
- Grochowiak S., Wybór poezji, oprac. J. Łukasiewicz, Wrocław 2000, („Menuet z pogrzebaczem”),
- Herbert Z., Poezje, Warszawa 1998 („Struna światła”, „Studium przedmiotu”, „Pan Cogito”),
- Miłosz Cz., Wiersze, t. 1-4. Dzieła zebrane, Kraków 2001-2004 („Ocalenie”, „Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada”),
- Nowak T., Psalmy, Kraków 1994,
- Przyboś J., Sytuacje liryczne, oprac. E. Balcerzan, Wrocław 1989 („Narzędzie ze światła”),
- Różewicz T., Poezje, t. 1-2, Wrocław 205-2006 („Niepokój”, „Na powierzchni poematu i w środku”),
- Szymborska W., Wiersze wybrane. Wybór i układ autorki, Kraków 2001 („Wielka liczba”, „Ludzie na moście”),
- Świątlicki M., Zimne kraje, Kraków 1989,
- Twardowski J., Rwane prosto z krzaka. Wybór wierszy dokonany przez autora, Warszawa 1996,
- Wał A., Wybór wierszy, oprac. A. Dziadek, Wrocław 2008 („Wiersze śródziemnomorskie”),

- Wierzyński K., Wybór poezji, oprac. K. Dybciak, Wrocław 1991 („Kufier na plecach” „Sen mara”),
- Wojacek R., Utwory zebrane, oprac. B. Kierc, Wrocław 1976 („Nie skończona krucjata”),
- Woroszyński W., Śmierci nie ma. Poezje 1945-1948. Zagłada gatunków, Warszawa 1970,
- Zagajewski A., Dzikie czereśnie. Wybór wierszy, Kraków 1992 („Jechać do Lwowa”).
- Burkot S., Literatura polska w latach 1939-1999, Warszawa 2002,
- Drewnowski T., Literatura polska 1944-1989. Próba scalenia: obiegi, wzorce, style, Warszawa 1997,
- Matuszewski R., Literatura polska 1939-1991, Warszawa 1997,
- Klimaszewski B., Nowakowska E. R., Wyskiel W., Mały słownik pisarzy polskich na obczyźnie 1939-1980, Poznań 1992,
- Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny, t. 1-2, Warszawa 2000,
- Słownik literatury polskiej XX wieku, red. A. Brodzka i In., Wrocław 1992,
- Słownik realizmu socjalistycznego, red. Z. Łapiński, W. Tomasiak, Kraków 2004,
- Współcześni polscy pisarze i badacze literatury. Słownik bibliograficzny, zespół pod red. J. Czachowskiej, A. Szałagan, t. 1-10, Warszawa 1994-2007.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Danilewicz-Zielińska M., Szkice o literaturze emigracyjnej 1939-1989, wyd. II, Wrocław 1995,
- Czaplinski P., Śliwiński P., Literatura polska 1976-1998. Przewodnik po prozie i poezji, Kraków 1999,
- Nycz R., Sylwy współczesne, Kraków 1996.

B. Literatura uzupełniająca

- Balcerzan E., Przygody człowieka książkowego, Barańczak S., Uciekinier z utopii. O poezji Zbigniewa Herberta, Londyn 1984,
- Czytanie Herberta, red. P. Czaplinski, P. Śliwiński, E. Wiegandt, Poznań 1995,
- Fiut A., Moment wieczny. Poezja Czesława Miłosza, Paryż 1987,
- Jarzębski J., W Polsce czyli wszędzie, Warszawa 1992,
- Janion M., Płacz generała. Eseje o wojnie, Warszawa 1998,
- Kwiatkowski J., Klucze do wyobraźni, Kraków 1973,
- Kwiatkowski J., Magia poezji. O poetach polskich XX wieku, Kraków 1995,
- Majchrowski Z., „Poezja jak otwarta rana”. Czytając Różewicza, Warszawa 1993,
- Nyczek T., Powiedz tylko słowo. Szkice literackie wokół „pokolenia '68”, Londyn 1985,
- Poznawanie Miłosza. Studia i szkice o twórczości poety, red. J. Kwiatkowski, Kraków 1985,
- Radość czytania Szymborskiej, red. S. Balbus, Kraków 1996,
- Sporne postaci polskiej literatury współczesnej, red. A. Brodzka, Warszawa 1994,
- Sporne postaci polskiej literatury współczesnej. Następne pokolenia, red. A. Brodzka, Warszawa 1995,

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W02 K_U01, K_U03, K_U05, K_U06 K_K01, K_K05, K_K06	K_W01, K_W02 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu poezji polskiej lat 1939-1989 w procesie historycznoliterackim i w procesie kształtowania kultury (K_W01, K_W02), • zna kluczowe dla epoki prądy literackie i potrafi przyporządkować im dzieła poetyckie okresu (K_W01, K_W02), • zna odpowiedni kontekst europejski i światowy oraz związki z innymi dziedzinami nauk humanistycznych umożliwiające kompetentną interpretację polskich dzieł poetyckie tego okresu (K_W01, K_W02), • zna biografie najważniejszych twórców epoki i potrafią ją powiązać z wykładnią stosownych dzieł poetyckich okresu (K_W01, K_W02).
	Umiejętności K_U01, K_U03, K_U05, K_U06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi analizować dzieła poetyckie lat 1939-1989 (K_U01, K_U03), • potrafi rozpoznawać związki i zależności pomiędzy dziełami poetyckimi okresu (K_U01, K_U03), • potrafi wkomponować analizowane dzieło poetyckie w szerszy kontekst prądu literackiego typowego dla epoki (K_U01, K_U03), • umie samodzielnie przedstawić interpretację utworu poetyckie epoki, która będzie bazowała na wiedzy z historii literatury danego okresu (K_U01, K_U03, K_U05), • potrafi łączyć wiedzę na temat literatury polskiej 1939-1989 z europejskim i światowym dziedzictwem kulturowym tych lat (K_U01, K_U03), • jest w stanie przygotować spójną i logiczną wypowiedź ustną i pisemną, w której dokonana zostanie problematyzacja zagadnień historycznoliterackich związanych z

współczesną poezją polską lat 1939-1989 (K_U01, K_U03, K_U05),
• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy na temat współczesnej poezji polskiej 1939-1989 (K_U06).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K05, K_K06

Student:

- jest otwarty na nowe idee i gotów do przeformułowania swojego stanowiska (K_K01),
- samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze związane ze współczesną poezją polską 1939-1989 (K_K01),
- ma świadomość znaczenia współczesnej poezji polskiej dla kształtowania się więzi społecznych (K_K01, K_K05),
- ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego wpisanego we współczesną poezję polską 1939-1989 oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie (K_K01, K_K05, K_K06),
- rozumie potrzebę uczestniczenia w życiu kulturalnym i zachęcania innych do kontaktów z kulturą (K_K01, K_K05, K_K06).

Kontakt

marcin.calbecki@ug.edu.pl